

δροστοιχίας αὐτῆς μὴ προσβαλλομένη ὑπὸ τῶν φονικῶν διὰ πᾶν ἄλλο δένδρον καὶ ἄνθος «πλὴν τῶν ἀρμυρίχων» θαλασσίων ἀνέμων.

Δὲν εἶναι δυνατόν οἱ Φαληρεῖς νὰ οἰκοδομήσωσι τοιαῦτα ἀρμυρίχεια τείχη;

Ἐν Λιθόρρῳ καὶ εἰς ἄλλας παραθαλασσίους ἰταλικὰς πόλεις ἐπέτυχε πολὺ τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς τειχουργικῆς.

*

Ὁ λεμονεὼν τοῦ Δενδροκομείου εἶναι εἰς ἐλσεινὴν κατὰστασιν.

Δυστυχῶς τὸ κλῆμα τῆς Ἀττικῆς ἐπιτρέπον τὴν πρόωρον βλάστησιν καὶ αὐξήσιν τῶν ἐσπεριδοειδῶν ἐπὶ παρθενικοῦ ἀλαβάστρου, καίει καὶ ζηραίνει περιοδικῶς τὰ λεμόνια καὶ τὰ πορτοκάλια τῆς ἀψύχου φύσεως.

*

Ἐκπεπτόμεθα ποῖον θὰ ἦτο τὸ ἰδεῶδες τοῦ ἐλληνικοῦ Δενδροκομείου.

Ἡ ὥρα ἦτο ἐνδεκάτη καὶ ἐπλανώμεθα ἐκεῖ μέσα ἀπὸ τῆς 7ης ὥρας.

Ὁ Σουρῆς λέγει:

— Τὸ ἰδεῶδες; Ἐνὰ γκιουβέτσι 'στὸ φούρνο.

*

Ἐβρίψαμεν ἐν βλέμμα καὶ ἐπὶ τοῦ Βοτανικοῦ Κήπου, ἐνθα ὁ κ. Ὀρφανίδης ἐν τῇ ἀκμῇ τοῦ εἰργάσθη ὅσον οὐδεις ἄλλος. Τώρα εἶναι ἡμελημένος, πτωχός· μόλις διακρινόμενος διὰ μίαν πλήρη συλλογὴν τῶν βολβοειδῶν τῆς Ἑλλάδος.

Ἐξεπλάγηνμεν ὑπὸ πλήθους σιδηρῶν ῥάβδων, καὶ ἐπ' αὐτῶν πινακίδες κομψαὶ μὲ δυσώνυμα λατινικὰ ὀνόματα ἀνθῶν καὶ φυτῶν. Εἰς τὰς ῥίζας ὅμως τῶν ῥάβδων χῶμα, χῶμα, χῶμα.

— Τί δεικνύουν, ἠρωτήσαμεν, αὐτά;

— Ὅτι μὲν φορὰ καὶ ἓνα καιρὸ ἦσαν ἐδῶ φυτευμένα διάφορα εἶδη.

— Καὶ τώρα, εἶπομεν, ἔμειναν ὡς τὰ στελέχη τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ χωρὶς στρατοῦ!

*

*

Ἐχομεν πεποίησιν ὅτι ὁ νέος ἔφορος τοῦ δενδροκομείου, ὁ καὶ ἐπὶ τῆς γεωργίας ἐπιθεωρητής, κ. Παναγιώτης Γεννάδιος, ἐννοῶν τὴν ἀποστολὴν τοῦ δενδροκομείου, θέλει κλαδεύσει πᾶσαν κατὰχρησιν καὶ καλλιεργήσει αὐτὸ εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐννοήσουν τοῦλάχιστον τὴν ὑπαρξίν του αἱ Ἀθηναί. Ὅσον διὰ τὸν Βοτανικὸν κήπον αὐτὸς ἀναμένει μὲ ἀνοικτὰς πρασιάς τὸν φίλτατον Μηλιαράκη, τὸν ἐπιστήμονα συγγραφέα τῶν *Βοτανικῶν Μελετημάτων*, τὸν μόνον ἴσως ὑπότροπον τοῦ Πανεπιστημίου, ὅστις θὰ φανῇ χρήσιμος εἰς τὴν νεαρὰν ἐλληνικὴν ἐπιστήμην.

Καλιδάν.

Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΙΕΙΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ

Ἡθέλομεν νὰ διαθέσωμεν στήλας διπλασίας καὶ ἀναγνώστας ὅχι τὸσον ἐλαφροὺς, μὴ εὐχαριστομένους ἀπὸ

τίποτε, παρὰ ἀπὸ χονδρογραμμέναις σάχλαις, διὰ νὰ μεταφέρωμεν εἰς τὰς στήλας μας ὅλας τὰς συζητήσεις τὰς γιγνομένας ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῆς Ὑγιεινῆς. Ἐχομεν τόσην ἀνάγκην τοιοῦτων ἀναγνώσεων, ὅπως ἀνακῦψωμεν ἐκ τοῦ ληθάργου, ὅστις μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὸν Κἀνθαρὸν καὶ τὰ Θυμαράκια.

Μέλη τοῦ Συλλόγου εἶναι καὶ βουλευταί. Ἐν τινι τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ ὁ κ. Κόουεν εἶπε μεταξὺ ἄλλων:

«Ἐξοχὸς τις πολιτικὸς ἐγνωμάτευσε πρό τινος καιροῦ ὁμιλῶν περὶ τῶν ἐξωτερικῶν πραγμάτων, ὅτι τὸ μέγιστον βρεττανικὸν συμφέρον ἐν τῷ ἐξωτερικῷ εἶναι εἰρήνη. Ὁμῶς εἶπε νὰ συμπληρώσῃ τὴν γνώμην ταύτην καὶ νὰ προσθέσῃ ὅτι τὸ μέγιστον βρεττανικὸν συμφέρον εἶναι υἱεία. Ἐν τῇ περιληπτικῇ αὐτῇ σημασίᾳ περιλαμβάνει πλέον ἢ τὴν ὑπαρξίν. Περιλαμβάνει τὴν ἐνέργειαν. Ὑγεία δὲν σημαίνει μόνον τὴν ἀνευ ὀδύνης ἐκπλήρωσιν τῶν φυσικῶν λειτουργειῶν, ἀλλὰ δύναμιν ἀντιστάσεως, θάρρος καὶ ῥώμην χαρακτηρὸς ἀπὸ τούτων πηγάζοντα τῶν δυνάμεων.

«Ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην υἱεία ἦν τὸ κεφάλαιον ἐνὸς λαοῦ. Παρεῖχεν αὐτῷ τὰ μέσα τῆς ἐνεστώσης εὐημερίας καὶ τοῦ μέλλοντος μεγαλείου.

Ἄν ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ πεῖρα ἐδίδαξαν ἡμᾶς τὴν θεωραπίαν τῶν πόνων μας, ὁ πολιτισμὸς προσεπόρισεν ἡμῖν νόσους, ἃς λαοὶ ἐν φυσικωτέρᾳ ζῶντες καταστάσει δὲν ἐγνώριζαν. Οἱ ἄγριοι πολὺ ὀλίγον ὑπέφερον ἐκ τῆς ἐλλειψέως ἀερισμοῦ· εἶχον ἀφθονίαν δροσεροῦ ἀέρος. Δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ πίνῃ ἐφθαρμένον ὕδωρ· ἀντὶ νὰ φέρῃ τὴν πηγὴν πρὸς ἑαυτὸν, ἐπήγαγεν αὐτὸς πρὸς τὴν πηγὴν.

«Ἀλλ' ἡμεῖς ζῶμεν καθ' ὁμάδας. Ἐκ τῆς συγκεντρώσεως αὐτῆς ἀντλοῦμεν δύναμιν, ἀλλὰ καὶ ἀδυναμίαν. Ὅσον πυκνότερος ὁ πληθυσμὸς, τόσον ὀλιγωτέρα ἡ υἱεία. Ἡ ἀτμοσφαῖρα μας μολύνεται, αἱ ἐξοχαί μας φθειρόνται ὑπὸ τοῦ καπνοῦ τῶν ἐργοστασίων καὶ τῶν ὑψηλῶν κλιβάνων. Ὁρατοὶ ποταμοὶ μεταβάλλονται εἰς βορβορώδη ρυάκια (Ἰλισσοί!) δυσάρεστα εἰς τὴν ὄρασιν, ἐπικίνδυνα εἰς τὴν υἱείαν.

«Σκοπὸς τοῦ συλλόγου τῆς υἱεινῆς εἶναι ἡ ἔρευνα τοῦ κακοῦ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀνακάλυψις μέσων πρὸς ἀπόκρουσιν ἢ καταπολέμησιν αὐτοῦ.

«Ὁ διάσημος υἱεινολόγος Σαϊδουϊκ μᾶς ἐβεβαίωσεν, ὅτι ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Οὐαλλίᾳ ἡ θνησιμότης ἡλαττώθη κατὰ 4 1) 2 0) 0. Εὐέρετε τί σημαίνει ὁ ἀριθμὸς αὐτός; Ὅτι 250,000 ἄνδρες ζῶσιν, οἵτινες θ' ἀπέθνησκον, ἐὰν μετὰ τὸ 1872 ἐπεκράτει ὁ αὐτὸς βαθμὸς υἱείας ὁ πρὸ τοῦ 1872.»

Ἐὰν εἶχομεν Στατιστικὴν καὶ ἐν Ἑλλάδι, καὶ ὅχι Καζάκην γινόμενον Στατιστικόν, διότι ἔγραψε τρεῖς τέσσαρας ἀερῶδεις πανηγυρικοὺς ὑπὲρ τοῦ κ. Τρικούπης ὡς ἄλλοι ἀπέκτησαν διὰ μιᾶς προσόντα διοικητικῶν θέσεων, μόνον διότι ἀπέτυχον ὡς βουλευταί, τί μαύρους ἀριθμοὺς θὰ εἶχομεν θυμάτων, τὰ ὅποια ἄλλως θὰ ἔζων, ἂν εἶχομεν καὶ ἡμεῖς ἐπιστάσιαν τῆς Δημοσίου Ὑγείας;

Τὰ θύματα τοῦ Κανθάρου εἶναι χθεσινά· ἀλλ' ἡ ἀναίσθησις μας εἶναι προκατακλυσμιαία· καὶ θὰ ἐξακολουθῶμεν νὰ ἔχωμεν ὅλα τὰ ὀνόματα τοῦ πολιτισμοῦ—Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῆς Ὑγείας!—χωρὶς νὰ ἔχωμεν οὐδὲν αὐτοῦ πρᾶγμα!!